Nederlands Jeugdinstituut

Effectief jeugdbeleid

De rol van de adviesraad

27 okt 2026| Ike van der Schoor en Afke Donker

Nederlands
Jeugdinstituut

Welkom en inhoud

- Even voorstellen
- Effectieve jeugdhulp en effectief jeugdbeleid
- Samenhang effectiviteit en kwaliteit in de jeugdhulp
- Effectief jeugdbeleid
- Wat kan de adviesraad doen?

Nederlands
Jeugdinstituut

Waarom effectieve jeugdhulp? (naast ideaalbeeld, kosten, wachtlijst etc.)

Jongeren en hun gezinnen die intensieve hulp ontvangen hebben eerder in hun leven gemiddeld 9 trajecten gevolgd waarvan 62% niet of nauwelijks resultaat heeft

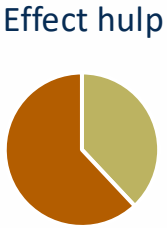

Wat blijkt?

1. We kijken en handelen te symptoomgericht
2. Ouders en jongeren geven aan dat er niet naar hen geluisterd wordt
3. We hebben nog te weinig zicht op eigen problemen van ouders
4. We gebruiken bestaande kennis nog onvoldoende

NJi Nederl Jeugdi

Kwaliteit van jeugdhulp

Goede hulp, op de juiste manier

Kwaliteit van jeugdhulp betekent dat de hulp veilig, goed onderbouwd, passend, tijdig en met aandacht voor de jongere en het gezin wordt uitgevoerd door bekwame professionals, in een goede samenwerking.

Veilig
De hulp is fysiek, psychisch en sociaal veilig.

Goed onderbouwd
De hulp is gebaseerd op actuele kennis en richtlijnen.

Tijdig
De juiste hulp, op het juiste moment.

De jongere en het gezin staan centraal

Passend
De hulp sluit aan bij de behoeften, situatie en mogelijkheden van de jongere en het gezin.

Bekwame professionals en goede samenwerking
Deskundige professionals die samenwerken met de jongere, het gezin en andere betrokkenen.

Kwaliteit van jeugdhulp betekent:
vertrouwen dat de hulp goed is geregeld én goed wordt uitgevoerd.

Effectiviteit van jeugdhulp

Het maakt een positief verschil

Effectiviteit van jeugdhulp betekent dat de hulp leidt tot de gewenste, positieve verandering in het leven van de jongere en het gezin. De doelen die samen zijn afgesproken, worden (zo goed mogelijk) bereikt.

Voor de hulp
Er zijn zorgen en problemen in het dagelijks leven.

Na de hulp
De jongere en het gezin ervaren een positieve verandering. De afgesproken doelen zijn (zo goed mogelijk) bereikt.

Effectiviteit van jeugdhulp betekent:
de hulp doet wat het moet doen – het helpt echt.

Nederlands
Jeugdinstituut

Samenhang

Samenhang

- Doen we dit kwalitatief verantwoord?
- Maakt het merkbaar positief verschil voor het kind of gezin?

Nederlands
Jeugdinstituut

Wat werkt bij effectieve jeugdhulp?

Algemene werkzame factoren

- Kwaliteit van de samenwerking
- Samen beslissen over doel en aanpak/interventie
- Organiseren/borgen van de kwaliteit van hulp
- Vragen aan gezin hoe ze ervaren dat er naar hen wordt geluisterd

Kernelementen van hulp

- Specifiek passend bij het probleem (de-escalatie bij boosheid of exposure bij angst)
- Goed onderbouwde/effectieve interventies
- Monitoren (waar aan merk je dat het beter gaat)

Nederlands
Jeugdinstituut

Effectief jeugdbeleid?

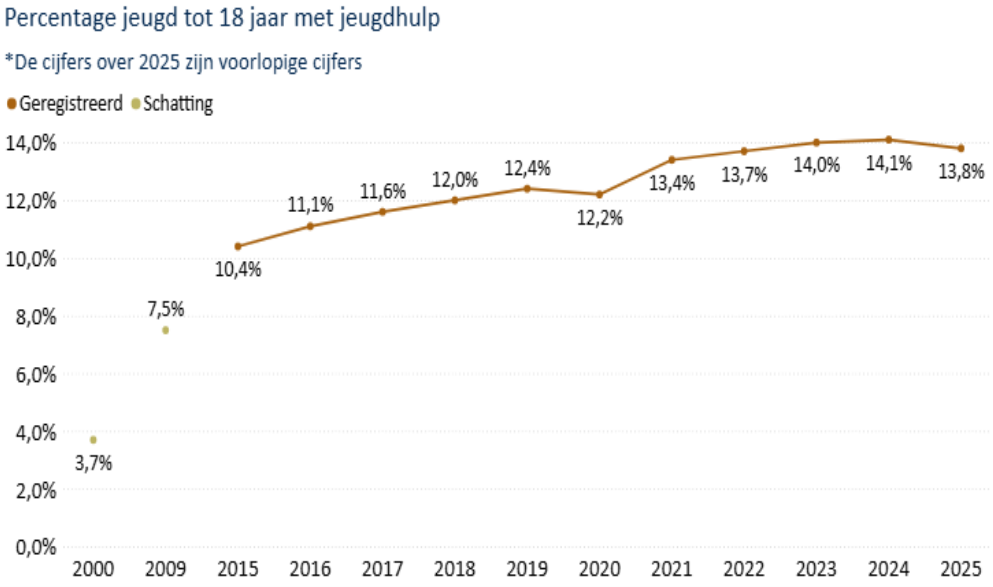

Vragen die dit plaatje oproept:

Kan het niet minder?

Helpt het?

Wat kost dit?

Kan het goedkoper?

Illustratie kom en bol toevoegen

Nederlands Jeugdinstituut

Effectief jeugdbeleid!

Nederlands
Jeugdinstituut

Overzicht houden

- Staat van de jeugd
- Maatschappelijke doelen
- Veranderverhaal en activiteiten
- Kwaliteit en effectiviteit
- Maatschappelijk resultaat

Nederlands
Jeugdinstituut

Dat vinden gemeenten moeilijk

- Ze doen de onderdelen:
  - Staat van de jeugd
  - Beleidsplannen met maatschappelijke doelen
  - Uitvoeringsplannen met specifieke doelen
  - Monitoringsactiviteiten

- Maar het geheel is onvoldoende verbonden

Nederlands Jeugdinstituut

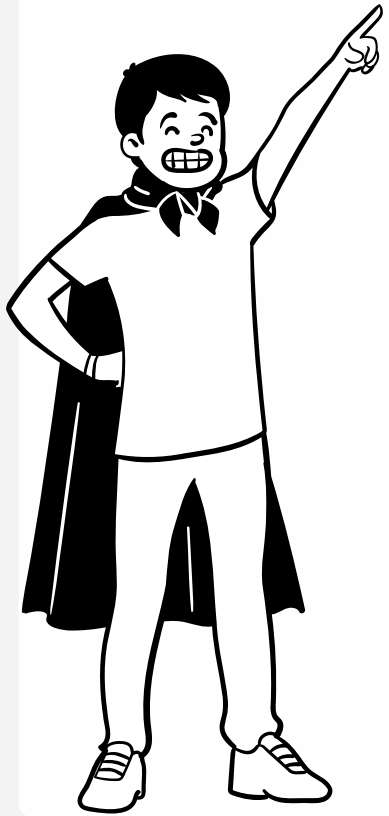

Impact van adviesraden

- Vraag “omhoog”
  - Aan welk hoger beleidsdoel moet dit bijdragen?
  - Waarom denken we dat dit daarvoor helpt?
  - Wanneer gaan we kijken of het geholpen heeft?

- Vraag “opzij”
  - Hoe hangt dit samen met plan X of activiteit Y?
  - Welke ouders en kinderen zijn hiermee geholpen? En welke ook niet?

Nederlands
Jeugdinstituut

Bronnen

- Opgroeien doe je samen | Nederlands Jeugdinstituut
- Kwaliteitskompas: samen maken we het verschil voor kinderen en jongeren | Nederlands Jeugdinstituut
- VNG: Samenwerkingsgids- Een stevige pedagogische basis

- Effectieve jeugdhulp | Nederlands Jeugdinstituut
- Databank Effectieve jeugdinterventies | Nederlands Jeugdinstituut
- Keuzehulp jeugd en gezin | Nederlands Jeugdinstituut

Nederlands Jeugdinstituut

Vragen?

Ike: i.vanderschoor@nji.nl

Afke: a.donker@nji.nl

Kijk ook op www.nji.nl of abonneer je op de Nieuwsbrief Jeugd.

Nederlands
Jeugdinstituut

Een kansrijke jeugd voor ieder kind

Onze missie

Ons hart ligt bij het verbeteren van het leven van kinderen, jongeren en hun ouders en opvoeders. Het Nederlands Jeugdinstituut is een nationaal, onafhankelijk kenniscentrum dat toepasbare, actuele kennis over opgroeien en opvoeden verzamelt, verrijkt, duidt en deelt.

Onze ambitie

Een kansrijke jeugd voor ieder kind. Wij zorgen ervoor dat kennis over wat kinderen en jongeren nodig hebben om zich kansrijk te ontwikkelen, beschikbaar is voor iedereen die hier een rol in speelt.